

In memoriam dr Franjo Buntak (1910–1985)

U ovome starom zdanju, koje je stoljećima svoga postojanja sudjelovalo u stvaranju povijesti našega grada, proveo je doktor Franjo Buntak svoj radni i životni vijek. Proveo ga je načinom i stilom jednog od rijetkih sretnika kojima je život ponudio ljubav i sreću u poslu kojemu se nesebično predavao.

Ljubav prema MGZ odredila je i odnos svih nas prema ovom zaslužnom čovjeku, usadio je u sve nas ono nužno poštovanje i želju da ga bez pogovora pratimo u njegovim nastojanjima. Autoritetom velikog stručnjaka stvarao je od nas muzealce, vjerujući da samo nadasve pošten odnos može ovaj muzej voditi naprijed.

Odlaskom dra Buntaka u zasluženu mirovinu izgubio je već tada ovaj Muzej i više no što se moglo i pretpostaviti, a ovaj bolni konačni rastanak svima nam je nanio ogromnu bol. Nismo vjerovali da naš, uistinu dragi direktor, neće dočekati obnovu svog Muzeja, kojoj se je i više nego veselio. Zbog toga i sumnjam da ćemo se ikada moći na pravi način svemu onome što je još ostalo da učinimo za ovaj Muzej bez njega radovati, jer u svemu što je u ovoj kući trajno vrijedno prisutan je uvijek i naš dr Buntak, kao što je i prisutan u ukupnoj znanstvenoj misli i muzejskoj djelatnosti.

Zaista je nemoguće izreći sve ono što djelo dra Franje Buntaka čini velikim – nisu to samo ovi radovi na koje sam vas maloprije podsjetio, već i oni nužni lijepi kontakti, razgovori o struci, nesebično pružanje pomoći i učenje kojim je svoje znanje i stručnost prenosio na sve nas.

Njegov kolektiv ga je proglasio svojim doživotnim počasnim direktorom i u svim našim susretima i razgovorima uvijek je za nas bio i ostao ravnatelj, kolega i prijatelj. Prilikom odlaska u zasluženu mirovinu izrekao je puno riječi ohrabrenja da ustrajemo na putu koji je dugo godina temeljio, a da bi i nama bilo lakše. Podsjetit ću vas na nekoliko rečenica koje je u trenutku svog službenog rastanka s muzejom izrekao; citiram: »Na kraju želim svima puno radnih uspjeha, želim vam da s ljubavlju i radošću obavljate taj vaš lijepi i časní posao na čuvanju kulturne baštine našeg dragog Zagreba, želim da vam taj posao nikada ne bude težak, da vam uvijek čini zadovoljstvo, jer ćete, budete li zadovoljni svojim poslom i radom, upotpuniti i svoju životnu sreću. Za ovaj su posao i ovom su muzeju potrebni idealisti, iako živimo u nadasve stvarnom svijetu, njegujte ideale – bit ćete sretniji!«

Dragi kolege, ponesimo danas sa ovog tužnog skupa poruku koju nam je ostavio veliki i dragi nam prijatelj, učinimo kako nam je rekao i vratimo tako dug i hvalu dru Franji Buntaku, zaslužnom muzealcu i stručnjaku ovoga grada. Zahvaljujem se udovici dra Buntaka za sve razumijevanje i za sva ona odricanja bez kojih se naš direktor ne bi mogao posvetiti muzeju kao nečem bez čega zaista nije mogao i bez čega ni ovaj muzej nikada ne bi postao ono što je

danas. Neka je slava dru Franji Buntaku!

Ovom se prilikom od dra Franje Buntaka oprostio Zagrebački gudački kvartet, njegovi dobri prijatelji i dugogodišnji suradnici.

Buntak, Franjo, muzealac (Zagreb, 2. IX. 1910). Klasičnu gimnaziju i Filozofski fakultet (povijest umjetnosti i kulture s klasičnom arheologijom) završio je u Zagrebu, gdje je i doktorirao s tezom: *Župna crkva sv. Marije u Zagrebu* (1938). Godine 1937. postaje kustos, a ubrzo i direktor Gradskog muzeja u Osijeku. Na toj dužnosti ostaje sve do 1941. U tom je razdoblju nanovo postavio Osječki muzej i napisao *Vodič kroz muzejske zbirke* (1940). Od godine 1941–1945. kustos je, a od 1945–1979. direktor Muzeja grada Zagreba. Pod njegovim rukovodstvom 1949. ostvaren je novi postav Muzeja grada Zagreba, gdje je, po prvi puta kod nas, kronološki prikazana povijest i razvoj grada, u skladu s principima tadašnje muzeologije. Za takav novi, suvremeni postav gradskih muzeja, dr Buntak se zalagao i u predavanjima što ih je 1947/48. održao na stručnim seminarima za muzealce u Zagrebu i Splitu. Organizirao je niz muzejskih izložbi, a autor je ovih: *Kazališna izložba* (1947), *Slike Zagreba od 16–19. st.* (1957), *Šezdeset godina Muzeja grada Zagreba* (1967). Osim muzejskom problematikom, bavi se istraživanjem povijesti Zagreba, te je napisao niz studija i članaka u kojima je rasvijetlio mnoge probleme iz bliže i dalje političke, kulturne i umjetničke prošlosti Zagreba. Napisao je komentare, opise objekata i lokaliteta u monografiji *Zagreb* (Zagreb, 1961). Uz novo izdanje knjige *Gjure Szabe Stari Zagreb* (Zagreb, 1971) napisao je predgovor, tumačenje i komentar, tj. upotpunio je autorov tekst novim rezultatima istraživanja povijesti Zagreba i objašnjenjima potrebnim suvremenom čitatelju. Uz novi postav Muzeja grada Zagreba napisao je iscrpni *Vodič po muzejskoj zbirci* (1979). Glavni je i odgovorni urednik zbornika *Iz starog i novog Zagreba*. Dr Buntak i dalje je

sistematski istraživao, obrađivao i prikupljao materijal o cjelovitoj povijesti grada Zagreba.

Prisjetimo se najznačajnijih radova koje je dr Buntak ostavio kao trajne vrijednosti: *Župna crkva sv. Marije*, »Vjesnik hrvatskog arheološkog društva«, XVII, Zagreb, 1936, str. 37–109; *Gradski muzej u Osijeku*, Osijek, 1940; *Pregled povijesti Zagreba od najstarijih vremena do danas*, *Poslovni adresar grada Zagreba*, Zagreb, 1952; *Muzej grada Zagreba nekad i danas*, »Muzeji«, muzeološko-konzervatorski časopis, br. 8, Zagreb, 1953, str. 15–28; *Slike Zagreba od 16. do 19. stoljeća* (katalog izložbe), Zagreb, 1957; *Pedeset godina Muzeja grada Zagreba*, »Iz starog i novog Zagreba« I, Zagreb, 1957, str. 9–35; *O povijesti i ubicaciji dvaju nestalih sakralnih objekata u zagrebačkom Gornjem gradu*, isto, str. 139–161; *Prilog građevnoj povijesti stare županijske i saborske zgrade na Markovom trgu u Zagrebu*, *Zbornik Zagrebačke klasične gimnazije, 1607–1957*, Zagreb, 1957, str. 635–656; *Kuće Zrinjskih i srednjovjekovni kraljevski dvor u Gornjem gradu u Zagrebu*, *Iz starog i novog Zagreba II*, Zagreb, 1960, str. 101–132; *Komentari, opisi objekata i lokaliteta u monografiji Zagreb*, Zagreb, 1961; *Da li su praški Parleri klesali srednjovjekovni portal sv. Marka u Zagrebu*, »Iz starog i novog Zagreba« III, Zagreb, 1963, str. 65–75; *Demonstracije na zagrebačkim ulicama u proljeće 1903*, isto, str. 177–235; *Kronologija značajnijih povijesnih događaja u razvoju Zagreba 1094–1940*, »Slobodni Zagreb«, Zagreb, 1965; *Neki podaci o ekonomskim prilikama u Zagrebu u 17. st.*, »Iz starog i novog Zagreba« IV, Zagreb 1968, str. 251–281; *Šezdeset godina Muzeja grada Zagreba*, »Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske«, Zagreb 1968, br. 6; *Zagreb u godini 1907*, »Iz starog i novog Zagreba« IV, Zagreb 1968, str. 251–281; *Predgovor, tumačenja i komentari*, »Stari Zagreb«, Zagreb, 1971; *Likovni prikazi Zagreba od 16. do 19. st.*, Kaj V, Zagreb, 1972, br. 7–8, str. 41; *Iz gled i razvitak središta Zagreba u dva barokna stoljeća*, »Iz starog i novog Zagreba« V, Zagreb, 1974, str. 27–49; *Slike ilirskog Zagreba u očima Ksavera Šandora Gjalskog*, Kaj VII, Zagreb, 1974, br. 7–8, str. 88–96; *Uz poznate još i neke nove misli i podaci o Marijinoj crkvi na Dolcu*, Kaj X, Zagreb, 1977, br. 3–5, str. 23–74; *Političke i kulturne prilike u kojima je živio Zagreb u 19. st. i početkom 20. st.*, »Arti musicus«, Zagreb 1978; *Muzej grada Zagreba* (vodič), Zagreb, 1979; *Stanovnici Ilice, njihove kuće i zemljišta u prošlom stoljeću*, »Iz starog i novog Zagreba« VI, Zagreb, 1984, str. 143–168. A sjetimo se njegovog trajnog sistematskog istraživanja i obrade cjelovite povijesti grada Zagreba. Neka mu je velika hvala i slava!

(Riječi oproštaja što ih je na komemoraciji u MGZ 19. XII. 1985. progovorio Zdenko Kuzmić).